

SZOLNOK VÁROSI ÓVODÁK

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA-

ESZTERLÁNC TAGINTÉZMÉNY

PROGRAMRÉSZE

SZOLNOK

2010.

Módosítás: 2014. augusztus 29.

Módosítás: 2017. szeptember 1.

Módosítás: 2021. szeptember 1.

Tartalom

1. Bevezetés	3
1.1. Visszatekintés Tagintézményünk múltjára	3
1.2 Tagintézményünk szakmai mérföldkövei	4
2. Helyzetelemzés	5
2.1. Személyi és tárgyi feltételek	5
3. Tagintézményünk érték és célrendszere	6
3.1. Értékazonosság csoportjainkban	6
3.2. Nevelési célunk	6
3.3 Alapelveink	6
3.4. Küldetésnyilatkozatunk	7
4. A „MI” óvodásaink- gyermekkép	7
5. A „MI” tagintézményünk- óvodakép	8
6. Az óvodai nevelés feltételei	8
7. A megvalósulás megkülönböztető kritériumai	9
7.1. Érzelmi, erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés, szocializáció	9
Célunk:	9
7.2. Játék és tevékenységben történő tanulásszervezés, ...	11
élményen alapuló tevékenységsszervezés	11
7.3. Egészséges életmódra nevelés	12
8. Általános tevékenységi formák, feladatok	13
8.1 Játék	13
8.2. Verselés, mesélés	14
8.3. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	15
8.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka	16
8.5. Mozgás	17
8.6. Külső világ tevékeny megismerése	18
8.7. Munka jellegű tevékenységek	21

9.	Tagintézményünk hagyományos rendezvényei.....	21
9.1	Tagintézményünk néphagyományőrző és jeles napjai.....	23
9.2.	A jeles napok jellegzetes tartalmai korcsoportonként.....	24
9.3.	Tagintézményünk saját hagyományai	26
10.	Együttműködési rendszerünk.....	27
10.1.	Család- óvoda.....	27
10.2.	Iskola- óvoda.....	28
10.3.	Bölcsőde- óvoda.....	29
10.4.	Könyvtár- óvoda.....	30
10.5.	Munkácsy úti Tagintézmény – Eszterlánc Tagintézmény	31
11.	Felhasznált irodalom	31
12.	Mellékletek	33
12.1.	1. számú melléklet	33
12.2.	2. számú melléklet	34
12.3.	3. számú melléklet	36
12.4.	4. számú melléklet	38
12.5.	5. számú melléklet:.....	41

1. Bevezetés

Tagintézményünk Szolnok külterületén, családi házas környezetben, közlekedés szempontjából jól megközelíthető helyen található.

Négy csoportos óvodánk gyermekcsoportjai homogén szervezéssel működnek.

Nagy udvara fás, bokros, homokozókkal, fából készült játékokkal ideális a gyermekek számára. Udvari játékkészletünket folyamatosan fejlesztjük. A füves, kertés rész mellett, egy 300 m²-es betonos rész biztosítja a mindennapos szabadban tartózkodást, amely jó teret ad a kerékpározásnak, rollerezésnek, motorozásnak. Az udvar, a kert növényzete gondozott.

Óvodánk belső tere esztétikus, otthonos, családias gyermekszerető légkörű.

A csoportszobák tágasak, világosak, sokféle játékeszközzel, fejlesztőeszközzel felszereltek.

Az épületben külön helyet kapott a logopédia és fejlesztő pedagógusi szoba az egyéni fejlesztések megvalósítására.

Az óvoda gyermekei zömében kertés családi házból kerülnek hozzánk, amit óvodásaink mindennapi életének színesítésében, gazdagításában jól ki tudunk használni.

A jó színvonalú, biztonságos gyermekneveléshez minden feltétel adott.

1.1. Visszatekintés Tagintézményünk múltjára

Szandaszölős község a Jász- Nagykun- Szolnok megye nyugati részén, Szolnok és Rákóczi falva között helyezkedik el. Eredetileg pusztai volt, XVIII. század végéig lakatlan. 1775-ben gróf Keglevich Károly, Szanda földesura és Szolnok mezőváros szerződést kötött egymással, melynek értelmében 210 szolnoki gazda a pusztán szőlőskertet létesített. 1866-tól a szolnoki származású lakosság közé rákóczi falvi, tiszaföldvári és más községekből érkezett lakosok telepedtek le.

A folyamatos fejlődés és népesség növekedése az oktatás igényét is magával hozta, az első iskola 1891-ben épült fel Szandapusztán.

Óvoda létesítését 1927-ben már tervezték, de a közösség első napközi otthonos óvodája 1957-ben épült meg, mivel a reptéri óvodát a honvédség ideiglenesen átadta a községnek.

Szandaszölős első belterületén 1959-ben adták át az első 2 csoportos óvodát.

Szandaszölős 1962-től Szolnok városához tartozik.

1978-ban nyílt meg az egy új 5 csoportos óvoda a Gorkij úton, ami 1990. március 1-jétől a Munkácsy Mihály nevet vette fel. A térség óvodáinak kihasználtsága éveken keresztül magas volt, így indokolttá vált a Krúdy Gyula úton egy 3 csoportos óvoda megnyitása 1984-ben, ami későbbiekben az „Eszterlánc” fantázia nevet vette fel.

2007. július 1-jétől az Eszterlánc óvoda is a Szolnok Városi Óvodák intézményéhez tartozik. Elkészült a Szolnok Városi Óvodák Pedagógiai Programja, amelyet kiegészítenek a tagintézmények saját előnyös különbségét tartalmazó helyi pedagógiai programrészei.

1.2 Tagintézményünk szakmai mérföldkövei

Évszám	Esemény
1984.	Az óvoda megalakulása
1990.	Egy csoportszobával bővül az óvodaépület.
1991.	Új ONEP hatályba lépése
1991.	A pedagógiai munkában a folyamatos napirend rendszerének bevezetése.
1999.	Négy óvodai igazgatóság alakul.
1999.	Az „Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel” program adaptálása.
2002.	Helyi pedagógiai program felülvizsgálata.
2005.	Az óvoda az „Eszterlánc” nevet kapja.
2006.	A projektrendszerű tanulás bevezetése.
2006- 2010.	Aktív részvétel a művészeti óvodák országos szakmai rendezvényein.
2007.	A Szolnok Városi Óvodák megalakulása.
2008.	A Szolnok Városi Óvodák Egységes Pedagógiai Szakszolgálatának kialakítása
2008.	A kompetencia alapú óvodai nevelési program kipróbálása
2008.	A Szolnok Városi Óvodák „VARÁZSCERUZA” szakmai programjába való bekapcsolódás.
2010.	A Helyi nevelési programunk átdolgozása, a kompetencia alapú óvodai nevelési program egyes elemeinek beépítése.
2014	A Helyi nevelési programunk átdolgozása
2017	A Helyi nevelési programunk átdolgozása

2. Helyzetelemzés

2.1. Személyi és tárgyi feltételek

A négy csoportos óvodánkban 8 felsőfokú végzettségű óvodapedagógus, közülük 2 fő szakvizsgával rendelkezik, egy pedagógiai asszisztens, 4 szakképzett dajka, egy konyhai dolgozó és egy, több szakmában jártas udvaros végzi a munkáját.

Pedagógiai törekvésünk, hogy a gyermekeket érzelmileg nyitottá tegyük. A nevelés személyiség központú. Az óvodapedagógusok nevelő munkáját döntően áthatja **az állandó értékrend**, a gyermekek egyéni különbségének tiszteletben tartása, a szereteten, érdeklődésen alapuló magatartás, tolerancia.

A nevelők elsősorban a pozitív gyermeki megnyilvánulásokra koncentrálnak, azt állítják előtérbe. Megfigyelhető a megelőlegezett bizalom rendkívül ösztönző hatásának kihasználása a személyiségformálásban.

Fontosnak tekintjük a felnőtt és a gyermek együttműködését, a játék elsődlegességét. A játékra alapozva szervezzük a gyermek igényeihez, életkori sajátosságaihoz igazított tevékenységeket, tapasztalatszerzéseket.

Környezetünkben lehetőség van a néphagyományok felelevenítésére, a népi kultúra ápolására. Ennek szellemében szervezzük hagyományörző ünnepeinket, melyben a szülők is aktív résztvevők.

Folyamatosan törekszünk a fenntartói költségvetésen túl egyéb forrásbővítési lehetőségeket - pályázati és alapítványi támogatások - kihasználni a meglévő eszközök és felszerelések fejlesztésére és szükség esetén pótlására, újak vásárlására.

Helyi pedagógiai programunkat a Szolnok Városi Óvodák Pedagógiai Programjával összhangban készítettük el.

3. Tagintézményünk érték és célrendszere

3.1. Értékazonosság csoportjainkban

- **Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés:** szocializációs kulcsfolyamatok megvalósítása.
- Játék és tevékenységben történő projektrendszerű, kooperatív tanulásszervezés.
- Egészséges életmódra nevelés, környezettudatos magatartás megalapozása.
- Néphagyomány ápolás – jeles napok.
- Anyanyelvi nevelés.

3.2. Nevelési célunk

Az óvodásaink nyugodt, egészséges, harmonikus fejlődésének elősegítése, a magasabb rendű érzelmek kibontakoztatása, az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével.

- A gyermeki személyiség egészére irányuló fejlődés biztosítása, elősegítése.
- A gyermekek és a művészeti területek közötti erős érzelmi kötődés kialakítása.
- A néphagyományok ápolásával a gyermekek érzelmi gazdagítása.

3.3 Alapelveink

- Az óvodai nevelésünk igazodik a gyermek egyéni szükségleteihez, életkori és egyéni sajátosságaihoz, fejlődési üteméhez.
- **Egyszerre segítjük a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, én tudatának alakulását, és teret engedünk önkifejező törekvéseiknek.**
- Egészséges életmód iránti igény kialakítása, megalapozott és következetes, de rugalmasan kezelt szokásrendszer kialakításával.
- A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, amelyet az óvodai nevelés kiegészít, esetenként hátrányt csökkentő szerepet tölt be.
- A gyermeket szeretetteljes gondoskodás és védelem illeti meg.
- A játék óvodásaink elsődleges, természetes módon megjelenő tevékenysége, a gyermek számára legfőbb élményforrás, a személyiségfejlesztés legfőbb színtere, a tanulás, a készség-, és képességfejlesztés leghatékonyabb módja.
- **Tagóvodánk a gyermek nyitottságára építve** biztosítja, hogy jusson minél több tapasztalathoz, élményeket élhessen át, és természetes kíváncsiságát kielégíthesse.

- A gyermek önkéntes és cselekvéses tanulás útján jusson ismeretekhez, ahol a gyermeki aktivitás, motiváltság, kíváncsiság ébrentartása és kielégítése, a kreativitás előtérbe helyezése és a kompetenciaérzés kialakítása, fenntartása a cél.
- A gyermeknek igényévé váljon a többiekkel való együttműködés, de lehetőséget teremtünk arra, hogy egyedül is tevékenykedhessen.
- Óvodásainkat féltő, óvó, gondoskodó szeretet, stabil érzelmi biztonság veszi körül.
- Környezettudatos magatartás megalapozása a felnőttek példamutatása alapján.
- Az anyanyelvi nevelés áthatja az óvodai nevelés egészét.
- Az iskolára alkalmas gyermekek nevelése, az óvoda-iskola átmenet megkönnyítése.

3.4. Küldetésnyilatkozatunk

Tagintézményünk olyan óvodai nevelést biztosít gyermekeinknek:

- ahol **érzelmi biztonságban van**, jól érzi magát és elégedett a gyermek, a szülő és a nevelésben résztvevő alkalmazott,
- ahol a gyermek, alkotó részese az óvoda mindennapi életének,
- ahol érvényesülnek a gyermeki és szülői jogok,
- ahol érték: az egészség a helyes viselkedés a természeti és társadalmi környezet, **keresztény kultúra, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés, a másság elfogadása** és megértése tolerancia,
- ahol a gyermek képessé válik az önkifejezésre és befogadásra,
- ahol az óvoda nyitottságával, rugalmasságával képes a társadalmi környezet változó igényeihez alkalmazkodni.

4. A „MI” óvodásaink- gyermekkép

Az „Eszterlanc” Óvoda óvodásai szeretnek óvodába járni, nyitottak a környező világra, sok-sok élmény hatására erősen kötődnek környezetükhöz. Fontos számukra környezetük megismerése, szeretete, annak védelme. Tudnak felfedezni, érdeklődőek, kreatívak. Tisztelik

és elfogadják egymást. Tudnak egymáshoz alkalmazkodni, a tevékenységekben együttműködni. A néphagyományok tisztelete, a művészetekkel való kapcsolatuk érződik magatartásukon.

5. A „MI” tagintézményünk- óvodakép

Az „Eszterlánc” Óvoda érzelmi biztonságot, a gyermekek fejlődését szolgáló pedagógiai tevékenységrendszert és tárgyi környezetet, derűs, szeretetteljes óvodai légkört teremt. Az óvodában folyó nevelés segíti a gyermekek személyiségfejlődését, a gyermekek egyéni készségeinek, képességeinek kibontakozását, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását, hátrányok csökkentését. Gondoskodik a gyermeki szükségletek kielégítéséről, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkornak megfelelő alakításáról, az egyéni képességekhez igazodó, változatos műveltségtartalmak közvetítéséről, amely segíti a gyermekek önazonosságának megőrzését, ápolását, erősítését. Változatos tevékenységek segítik a gyermekek környezettudatos magatartásának kialakulását. Sokféle tapasztalatszerzésre ad lehetőséget óvodásaink anyanyelvi fejlődéséhez.

6. Az óvodai nevelés feltételei

- Olyan befogadó környezetet teremtünk óvodásaink számára, ahol biztonságban és jól érezhetik magukat.
- Az óvoda udvara, a csoportszobák berendezése, a kialakított terek alkalmasak a gyermekek mozgás és játékigényeinek kielégítésére.
- Az óvodában dolgozó felnőttek együttműködő, mintát nyújtó, modellértékű tevékenysége segíti óvodásaink fejlődését.
- Elfogadó, támogató, bátorító magatartásuk a gyermekek érzelmi biztonságát segíti, erősíti.
- Megfelelő tárgyi eszközökkel lehetőséget adunk a gyermeki tevékenységek differenciált gyakorlásához.

- A gyermekek élményeken, tapasztalatszerzésen alapuló, cselekvéses tanulásához kirándulásokat, élményszerző sétákat, erdei programokat szervezünk.
- Óvodásaink játéktevékenységét élményekkel, mindennapi élethelyzetek, szituációk megteremtésével motiváljuk.
- A szülők számára igényeiknek megfelelő bekapcsolódási lehetőséget biztosítunk, az óvodában a szülőkkel közös rendezvényeket szervezünk.
- Az óvoda jeles napjainak megrendezésével a néphagyomány, a múlt értékeinek tiszteletét, megbecsülését erősítjük.

7. A megvalósulás megkülönböztető kritériumai

7.1. Érzelmi, erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés, szocializáció

Célunk:

A szociális egyéni nevelés célja a gyermekek egyéni érdekeinek, tulajdonságainak, képességeinek kibontakoztatása a közösség normái alapján.

Feladataink.

- Az érzelmi biztonságot nyújtó szeretetteljes, családi légkör megteremtése, beszoktatástól az óvodáskor végéig.
- A gyermek-gyermek, a felnőtt-gyermek pozitív érzelmi kapcsolatának kialakítása.
- Az érzelmekre épülő kapcsolatteremtő és megtartó képességek formálása, a társas kapcsolatok létrehozása érdekében.

Az óvodáskorú gyermek személyiségén belül az érzelmeknek fontos szerepük van. Ezért a biztonságot nyújtó, derűs, családi légkör megteremtése elengedhetetlen feltétel a gyermek személyiségének harmonikus fejlődéséhez. Már a beszoktatásnál érzelmi támaszt nyújtó környezetet alakítunk ki. Ötleteik, elképzeléseik érvényesülnek. Az óvoda helyiségeiben, udvarán, szabadon mozoghatnak a megfelelő biztonság mellett.

Minden csoportnak hagyomány és szokásrendszere van, ez mélyíti összetartozásukat. Lehetőséget adunk arra, hogy a szülő és gyermek együtt ismerkedjen az óvodával. Megismerkedünk az otthon kialakult szokásaikkal. Jeleiket előzetes megbeszélés után kapják a

gyermek. Már a beszoktatás ideje alatt játékos formában gyakoroltatjuk a különböző tevékenységeket, figyelembe vesszük a gyermekek egyéni képességeit, tempóját.

Lefekvésnél különös figyelmet fordítunk a személyes kapcsolatra (simogatás, mesélés). Az ilyen légkör megteremtése segíti a társas kapcsolatok alakulását. Közös élményekkel biztosítjuk a gyermekek együttműködését, a bátortalanabb gyermekeket odafigyeléssel, bátorítással segítjük.

A gyermek-gyermek, a felnőtt-gyermek pozitív érzelmi töltésű kapcsolatának kialakítása

A nevelés alapja a feltétel nélküli szeretet, természetesen bizonyos korlátokkal együtt. Arra törekszünk, hogy a közösség meg tudja felelni az elvárásoknak. Az óvoda felnőtt közössége segíti a gyermek pozitív kapcsolatainak, bizalmának, biztonságérzetének kialakulását. A különböző feladatokat mindenki számára érthetővé tesszük, az egyéni sajátosságok figyelembevételével.

A szülőkkel bizalmas, **kölcsönös tiszteleten alapuló, asszertív kommunikációt** alkalmazó, kapcsolatot alakítunk ki az együttnevelés érdekében. Fontosnak tartjuk, hogy megértsük a gyermekek érzelmeit. A gyermekek tevékenységéhez nagy szabadságot biztosítunk, pontos határok megjelölésével. Elvárásainkat röviden, egyértelműen, pozitívan fogalmazzuk meg és lehetőséget biztosítunk a javításra. Személyes perceket adunk minden gyermek számára, ahol elmondhatják saját érzéseiket és lehetőség nyílik mások érzéseinek meghallgatására, elfogadására.

Közös élményekre épülő tevékenységeken keresztül segítjük erkölcsi tulajdonságaik kialakulását, **fejlődését**. A közös együttlétek élményekhez kötötten erősítik együttérzésüket, segítőkészségüket, **önzetlenségüket**. Fejlesztik akaratukat, önállóságukat, önfegyelmüket, kitartásukat, feladattudatukat, alakítják együttműködő képességüket, **szabálytudatukat**.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Ragaszkodnak óvodájukhoz, társaikhoz, a felnőttekhez, ezt tükrözik érzelmeik, szavaik, tetteik.
- Igényükké válik a helyes viselkedés szabályainak betartása.
- Segítenek egymásnak és a kisebbeknek.

- Meghallgatják egymást és a felnőtteket.
- Képesek a tevékenységüket türelmesen befejezni.
- Szívesen dolgoznak a közösségért, együttműködnek társaikkal.
- Tudnak kezdeményezni.
- Elismerik hibájukat, képesek a kompromisszumra.
- Néphagyományok ápolásával érzelmileg gazdagabb gyermekekké válnak.

7.2. Játék és tevékenységben történő tanulásszervezés, élményen alapuló tevékenységszervezés

Célunk:

Nyitott, kreatív, önkifejezésre képes, együttműködő, cselekvő gyermeki személyiség kibontakoztatása a gyermek élményére, tapasztalatára épített tevékenységkínálattal, amely jó alkalmat teremt a gyermekek képességeinek fejlesztésére, tapasztalatainak bővítésére.

Feladataink:

- A játék feltételeinek biztosítása
- A gyermek egyéni sajátosságainak figyelembevételével a játékfajta tartalmának gazdagítása.
- A beszédkészség fejlesztése.
- Sokszínű tevékenységekkel, élmény-, és tapasztalatszerzésekkel, felfedezések, kísérletezések lehetőségének megteremtésével spontán tanulási alkalmak megteremtése.
- Önkifejezésük, önmegvalósításuk lehetőségeinek biztosítása.

A játék feltételeinek biztosítása

Biztonságot adó, nyugodt környezetet teremtünk gyermekeink számára. A játszóhelyek kialakításánál figyelembe vesszük, hogy mit szeretnek játszani. Állandó és variálható kuckókat alakítunk ki. A játékidő zavartalanságát maximálisan biztosítjuk, és arra törekszünk, hogy az minél hosszabb legyen. Esztétikus játékeszközöket biztosítunk a gyermekeknek. Közösén gyarapítjuk a különböző játékfajtákhoz szükséges kellékeket. Egy-egy nap folyamán

élményszerző sétákat, kirándulásokat szervezünk, ezzel is gazdagítva a játék tartalmát, hiszen az itt átélt élményeket a gyermekek beépítik játékukba.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Képesek játékhelyzetek létrehozására és a szerepek, eszközök önálló kiválasztására.
- Szívesen báboznak, dramatizálnak.
- Barkácsolnak, ezeket az eszközöket felhasználják játékukba.
- Igényükké válik a társakkal való együttműködés.
- A gyermekek képesek a szabályokat betartani.
- Gazdag szókinccsel rendelkeznek, megfelelő helyességgel fejezik ki magukat.
- Problémahelyzetekben képesek az önálló döntésre.
- Ismereteik, erkölcsi tulajdonságaik alkalmassá teszik a gyermekeket az iskolára.

7.3. Egészséges életmódra nevelés

Célunk:

A gyermekek egészséges életviteligényének és a rendszeres egészségfejlesztő testmozgásigényének alakítása, testi fejlődésük elősegítése, egészségvédelem, az ehhez kapcsolódó szokások alakítása.

Feladataink:

- A gyermekek gondozása, testi szükségletük, mozgásigényük kielégítése.
- A gyermekek egészségének védelme, edzettségük biztosítása.
- A gyermekek fejlődéséhez szükséges egészsége, esztétikus környezet biztosítása.
- Az egészséges életvitel iránti igény kialakítása.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére

- A gyermekek önállóan tisztálkodnak, fogat mosnak, fésülködnek, amikor szükségesnek érzik.

- Önállóan használják a mosdót.
- Igénylik a zsebkendő használatát, helyesen használják azt.
- Esztétikusan terítnek, vigyáznak az asztal rendjére, tisztaságára.
- Tudják az evőeszközök használatát.
- Önállóan öltözködnek, vetkőznek, ruhájukat ki-, begombolják, cipőjüket befűzik, bekötik.
- Kialakul bennük a tiszta, esztétikus környezet igénye és vigyáznak arra.

8. Általános tevékenységi formák, feladatok

8.1 Játék

Célunk:

Nyitott, kreatív, önkifejezésre képes, együttműködő, cselekvő gyermeki személyiség kibontakoztatása a gyermek élményére, tapasztalatára épített tevékenységkínálattal, amely jó alkalmat teremt a gyermekek képességeinek fejlesztésére, tapasztalatainak bővítésére.

Feladataink:

- A játék feltételeinek biztosítása
- Óvodapedagógus tudatos jelenléte: mintaadó és bevonható játszótárrá válásunk biztosítása a gyermekek számára.
- A gyermek egyéni sajátosságainak figyelembevételével a játékfajta tartalmának gazdagítása.
- A beszédkészség fejlesztése.
- Sokszínű tevékenységekkel, élmény-, és tapasztalatszerzésekkel, felfedezések, kísérletezések lehetőségének megteremtésével spontán tanulási alkalmak megteremtése.

- Napirendnek és hetirendnek megfelelően mozgáslehetőség biztosítása játéktevékenységek alkalmával is.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- A gyermekek képesek a szabályokat betartani.
- Képesek játékhelyzetek létrehozására és a szerepek, eszközök önálló kiválasztására.
- Szívesen báboznak, dramatizálnak.
- Barkácsolnak, ezeket az eszközöket felhasználják játékukba.
- A gyakorlójáték csak elemenként jelenik meg a konstruáló és szerepjátékban.
- Igényükké válik a társakkal való együttműködés.
- Gazdag szókinccsel rendelkeznek, megfelelő helyességgel fejezik ki magukat.
- Problémahelyzetekben képesek az önálló döntésre.
- Ismereteik, erkölcsi tulajdonságaik alkalmassá teszik a gyermekeket az iskolára.

8.2. Verselés, mesélés

Célunk:

A gyermekek értelmi-érzelmi és erkölcsi, közösségi fejlődésének segítése, pozitív személyiségjegyek megalapozása, önkifejezés segítése, változatos meseélmények.

Feladataink:

- A meséléshez meghitt, nyugodt légkör kialakítása.
- Mindennapi mesemondás, amely kiemelten a projekthez kapcsolódik.
- **A ceremónia biztosítása, mely a naplezáráskor keretet ad, a mesélés játékhelyzetét érzékletes, változatlan formában megismételhető gesztus vagy gesztussorra kialakítása, amely a mesélés jelévé válik.**
- Az irodalmi anyag színvonalas összeállítása. (Népi, klasszikus, kortárs irodalmi művek)
- A 3-6-7 éves korban megjelenő tartalmak biztosítása (mesélés, verselés, anyanyelvi játékok).

- A gyermekek nyelvi képességének fejlesztése a versekkel, mesékkel, anyanyelvi játékokkal.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- A gyermekek szívesen ismételtetik a verseket, rigmusokat.
- Várják, igénylik a mesehallgatást.
- Szívesen mesélnek, báboznak, dramatizálnak az óvoda kiscsoportosainak és a maguk szórakoztatására.
- Önkifejezésükben megjelennek a saját mesék, történetek.

A 3. számú melléklet tartalmazza azokat a meséket, amelyeket minden „Eszterláncos” óvodás ismer.

8.3. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Célunk:

A közös éneklés, közös játék örömeinek megéreztetése, ezzel a gyermekek zenei ízlésének, esztétikai fogékonyságának fejlesztése. A gyermekek jussanak minél több olyan zenei élményhez, melynek hatására fejlődnek zenei képességeik, a ritmus, az ének, a hallás, a mozgás és a kreativitás területen.

Feladataink:

- A felhasznált zenei anyagok igényes, az életkornak és az adott csoport képességszintjének megfelelő válogatása.
- A tevékenységben megjelenő jellegzetes zenei tartalmak biztosítása (népdalok énekelgetése, népdalok hallgatása).
- A tevékenység differenciált szervezeti formáinak biztosítása.
- A gyermekek nyelvi képességének fejlesztése mondókákkal, gyermekdalokkal és zenei készségfejlesztő játékokkal.

- Kreativitásuk, önkifejezésük segítése névénekléssel és zenére mozgás során.
- Képesség fejlesztés az óvónő által irányított tapasztalatszerzés során, kötetlen, mikro csoportos formában.
- A néphagyomány mozgásanyagának tiszteletben tartásával, új mozdulatok alakításával a gyermekek mozgáskultúrájának fejlesztése.
- Figyelembe veszi a zenehallgatási anyag összeállítása során a nemzetiségi, etnikai kisebbségi kultúrát, a gyermekek hovatartozását.
- Koncertek megtekintése, színházlátogatások szervezése.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére

- A gyermekek élvezettel játszanak énekes játékokat, szívesen énekelnek együtt is.
- Tudnak figyelni a zenehallgatásra.
- Megkülönböztetik a zenei fogalompárokat.
- Érzik az egyenletes lüktetést és a dalok ritmusát.
- Esztétikai élményt nyújt számukra az egyéni és csoportos éneklés, a zenét kísérő mozgásformák, tánclépések és ritmusok.
- Zenei önkifejező tevékenységükre jellemző a kreativitás.
- Az önálló alkotás igazi élményt nyújt számukra.
- **Hangszerek ismerete, önálló hangszerkészítés, felhasználás.**

8.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

Célunk:

A gyermekek önkifejező képességének fejlesztése, belső képi világuk gazdagítása, esztétikai érzékük, igényességük, kreativitásuk erősítése.

Feladataink:

- A gyermeki alkotó-alakító tevékenység feltételeinek biztosítása egész nap.

- A 3-6-7 éves gyermeknél tervezhető alkotó-alakító tevékenységek tartalmának, minőségének fejlesztése, egyéni képességek támogatása.
- A tevékenységek differenciált szervezeti formáinak biztosítása.
- Egyéni és közös élmények szervezése.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Tudnak csodálkozni, tudnak gyönyörködni a szépben.
- Egyéni módon valósítják meg elképzeléseiket.
- Örömmel készítik alkotásaikat, közös kompozíciójukat.
- Plasztikai munkáik részletezőbbé válnak.
- Téralakításban bátrak, ötletesek.
- Megfogalmazzák véleményüket.
- Megismerkednek a népművészet formavilágával, élményekkel, tapasztalatokkal gazdagodnak.

8.5. Mozgás

Célunk:

A gyermekek természetes, harmonikus mozgása, testi képességei, tájékozódásuk, alkalmazkodó képességük valamint a személyiség akaratú tényezői játékos formában fejlődjenek úgy, hogy megőrizzük a gyermek szabad mozgáskedvét. Minden napi, szervezett mozgástevékenységek által váljanak edzetté, mozgásos tapasztalataik gazdagodjanak.

Feladataink:

- Az irányított mozgást a hetirendben írt napokon a csoportszobában, jó idő esetén, az udvaron szervezzük. Dr. Tótszőllősné Varga Tünde: Mozgásfejlesztés az óvodában c. könyve alapján végezzük.
- A mindennapi mozgást a csoportnaplóban tervezzük, rögzítjük.

- Nyáron a vizes edzéssel, pancsolással, télen szánkózással, csúszkálással járulunk hozzá gyermekeink egészségének megőrzéséhez, megóvásához.
- A szabadban szervezett énekes játékok, népi versenyjátékok is jól szolgálják mozgásszükségletük kielégítését.
- A gyermekek szabad mozgását a délelőtti és délutáni udvari játék és séta során biztosítjuk.
- Évente egy alkalommal közös sport programot szervezünk a szülőkkel, amikor különböző versenyjátékokban a szülő és gyermek közösen, együtt vehet részt.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén:

- A gyermekek szeretnek mozogni, kitartóak a mozgásos játékokban.
- Mozgásuk összerendezetté válik.
- Ismerik az irányokat, tudnak térben tájékozódni.
- Betartják a szabályokat a különböző versenyjátékok, ügyességi játékok játszásakor.
- Tudnak ütemtartással járni, gimnasztikai gyakorlatokat esztétikusan végezni.
- Szeretnek futni, mozogni.
- Egyszerűbb szakkifejezéseket ismernek, képesek a társakkal való együttműködésre.

8.6. Külső világ tevékeny megismerése

Célunk:

A közvetlen és tágabb környezet felfedezése során a gyermekek pozitív érzelmi viszonyának kialakulása a természeti-, emberi-, **tárgyi környezet formái, mennyiségi, téri viszonyainak megismerése**. A környezet megismerése közben a gyermek mennyiségi, alaki, nagyságbeli, tér- és síkbeli szemléletének alakítása. **A valóság felfedezése során a pozitív érzelmi viszonya alakuljon a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.** Érzelemgazdagítás a természethez kapcsolódó hagyományápoló tevékenységekkel.

Feladataink:

- Változatos lehetőségeket biztosítunk a sokoldalú tapasztalat-, és élményszerzésekre, az gyermeki kíváncsiság kielégítésére, egyéni felfedezésekre. **Jöjjön létre az élmény-megismerés- cselekvő tapasztalatszerzés- ismeretek alkalmazása- azonosulás.**
- **téri tájékozódás alakítása.**
- **a helyi sajátosságok figyelembe vételével mindent a természetes környezetében mutatunk be;**
- **természet közeli óvodai élet biztosítása.**
- A hagyományápolás tevékenységein belül az élő és élettelen világ változásainak megfigyelése, megfigyeltetése az évszakok körforgásában.
- A természeti – emberi – tárgyi témák feldolgozásakor a helyes arány megtartására törekszünk.
- **ismerkedés a szülőföld, és a közvetlen környezet hagyományaival, szokásaival.**
- A hagyományápolás tevékenységein belül ismerkedjenek meg a hazaszeretet fogalmával.
- A tevékenységekben rejlő matematikai tapasztalatok lehetőségeit kihasználjuk.
- **matematikai tartalmú tapasztalatok biztosítása, tevékenységekben való alkalmazása.**
- A gyermek kommunikációs készségének fejlesztését segítjük a közvetlen tapasztalat és ismeretszerzés során.
- **önálló véleményalkotás segítése, döntési képesség fejlesztése a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.**
- A tevékenység szervezeti formáinak biztosítása.
- A fenntartható fejlődés érdekében kiemelt figyelmet fordítunk a környezettudatos magatartás alakítására.
- **a környezet megismerése, megszerettetése, védelme, óvása, a környezettudatos magatartás alakítása, megalapozása.**
- **erdei óvodai program szervezése: évszakonként 3-3 nap, különböző természeti környezet felfedezése, az ismert természeti környezetben pedig a változások felfedeztetése.**
- **a közlekedés biztonságára, önfegyelmre, egymás óvására nevelés.**
- **környezet formái, mennyiségi, téri viszonyainak megismerése.**

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén:

- A gyermekek érdeklődéssel fordulnak az őket körülvevő környezet felé, azt ismerik, abban biztonságban érzik magukat.
- **„Mi” élmény: Szeretet, összetartozás, öröm, megbecsülés.**
- **A környezet szeretete, tisztelete, védelme**
- **Felelősség vállalás, egymásra való odafigyelés.**

- A gyermekek rendelkeznek elemi ismeretekkel önmaguk és környezetükkel kapcsolatban.
- Cselekedeteikben megjelennek meg a környezettudatos magatartás alapelemei. Elsajátítják a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez és megóvásához szükséges magatartási formákat és szokásokat.
- Elsajátítják a szelektív hulladékgyűjtés szokásait.
- A gyermekek tudják lakcímüket, szüleik pontos nevét, foglalkozását, munkahelyét, óvodájuk nevét.
- Tudják saját születési helyüket, idejüket.
- Különbséget tudnak tenni az évszakok között, gyönyörködni tudnak szépségében.
- A gyermekek ismerik a környezetükben lévő intézményeket, szolgáltató üzleteket, esztétikai alkotásokat.
- Hagyományos népi értékeinket ismerik. (Tagintézményi szinten kiemelt jeles napok)
- Ismerik a háziállatokat, vadállatokat, madarakat, bogarakat.
- Ismerik a környezetük növényeit és azok gondozását.
- Szeretik a természetet, a természetben végezhető tevékenységeket.
- Gyakorlottak az elemi közlekedési szabályok betartásában, ismerik a közlekedési eszközöket.
- A tárgyakat meg tudják számlálni legalább 10-ig, össze tudják hasonlítani mennyiség, nagyság, forma, szín szerint.
- Képes felfedezni elemi matematikai ok-okozati összefüggéseket ismerik az irányokat, és névutókat.
- Megkülönböztetik a jobbra, balra irányokat, értik a helyeket kifejező névutókat.
- Kialakult a beszédhelyzethez és az anyanyelvi szokásokhoz illeszkedő jól érthető beszéd.
- Pozitív viszonyok alakulnak ki a probléma helyzetek megoldásához.

Az 5. számú melléklet tartalmazza az Erdei- ovi programunkat.

8.7. Munka jellegű tevékenységek

Célunk:

A gyermeki munka megszerettetésén keresztül, cselekvő tapasztalás útján alakuljanak ki olyan készségek, tulajdonságok, melyek pozitívan befolyásolják a gyermekek közösségi kapcsolatát, kötelességteljesítését, a környezethez fűződő viszonyát, annak megóvását, védelmét.

Feladataink:

- A különböző típusú munkajellegű tevékenységek tervezése, azok feltételeinek biztosítása.
- A gyermekek munkajellegű tevékenysége a játékból bontakozzon ki, elsősorban önmagukért végezzék.
- Ezeket a tevékenységeket először felnőtt segítségével, később teljesen önállóan, öntevékenyen végezzék.
- Mindegyik munkafajtánál mintát adunk az eszközök használatához, a munkafázisok sorrendiségének megismeréséhez.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén

- A jeles napok előkészületeiben örömmel vegyenek részt (csoportszoba díszítése)
- A gyermekek saját személyükkel kapcsolatos feladataikat igényük és szükségletük szerint önállóan végzik.
- Aktíván bekapcsolódnak a közösségért végzett tevékenységekbe.
- A megbízatásokat önállóan, felelősséggel, kitartóan végzik.
- A gyermekek szeretnek közösen dolgozni.
- Környezetükhöz tartozó növényeket, állatokat ápolják és védik.
- Örömmel segítenek társaiknak.

9. Tagintézményünk hagyományos rendezvényei

(Hagyományörzés, jeles napok)

Óvodánkban nagyon fontosnak tartjuk, hogy megismertessük a gyermekekkel népünk múltját. Valljuk: - aki nem ismeri saját múltját, az gyökértelessé válik. Megteremtjük azt a miliót, amelyben az óvodába lépés első pillanatától a nevelés szerves része a néphagyomány ápolás. Az óvodai élet vezérfonalát az évszakokhoz kapcsolódó ünnepkörök és jeles napok jelentik.

A népi kultúra átörökítésén túl felvállaljuk a saját óvodai hagyományok megteremtését és ápolását, a természeti, a környezeti értékek megóvását.

Szeretnénk elérni, hogy az élmények olyan összetartó erővé váljanak, amelyek bensőséges légkört hoznak létre, ezáltal segítik az „ünnepelni tudás” képességének kialakulását a gyermekek és a szülők körében.

Célunk:

- Tágabb és szűkebb környezetünk hagyományainak megismertetése, ápolása.
- A földhöz, a természethez való kötődés kialakítása.
- A lokálpatriotizmus és magyarságtudat megalapozása.
- A közösségi érzés fejlesztése, egymás megbecsülésére nevelés.
- Alkotókészség és önmegvalósítás fejlesztése.

Feladatunk:

A hagyományok gazdag tárházából a gyermekek korának megfelelő, számukra örömteli élményeket adó és cselekvésre készítő elemek kiválogatása és azoknak a nevelés folyamatába illesztése.

A hétköznapi, az emberi élet sorsfordulóihoz kapcsolódó ünnepek, a jeles napok szokásai az egyes tevékenységformákban a következő tartalommal jelennek meg:

- Vers, mese, dramatikus játék: népmesék, mondókák, közmondások, rigmusok, időjósok, névcáfólok, találós kérdések
- Énekek, énekes játékok, zenehallgatás: mondókák, énekes gyermekjátékok, népdalok.

- Rajz, mintázás kézi munka: tárgykészítő népi játékok, sodrások, fonások, szövések, gyöngyfűzés, agyagozás, mézes kalács sütés
- A külső világ tevékeny megismerése: találós kérdések, népi jóslások, jeles napok, népszokások
- Mozgás, mozgásos játékok: ügyességi és sport játékok.

9.1 Tagintézményünk néphagyományőrző és jeles napjai

Szüret (október 01-től)

Advent (november 30. utáni első vasárnaptól a negyedik vasárnapig)

Mikulás (december 06.)

Farsang (Vízkeresztől, Hamvazó szerdáig)

Március 15.

Húsvét (az első tavaszi napéjegyenlőség utáni holdtöltére következő vasárnap és hétfő)

Májusfa állítás

Pünkösöd (Húsvét utáni 50. napon)

Minden egyes napot egy hosszabb előkészület vezet be, amelyhez a gyermekek kíváncsiságát kielégítve változatos tevékenységeket biztosítunk. Ez a tevékeny készülődés, együtt játszás, együtt munkálkodás, tervezgetés teszi a jeles napokat izgalmassá, örömtelivé, amit együtt élünk át.

9.2. A jeles napok jellegzetes tartalmai korcsoportonként

ÓVODÁNK NÉPHAGYOMÁNYŐRZŐ-, ÉS JELES NAPJAI

Ünnep megnevezése	Ünnep ideje	Kapcsolódó tevékenységek	Dalok, versek	Kapcsolódó tevékenységek	Dalok, versek	Kapcsolódó tevékenységek	Dalok, versek
Szüret	október	De:Bekapcsolódnak a szőlő szemezésbe, pogácsát sütnek, népzénét hallgatnak Du: Pogácsát , mustot kóstolnak, bekapcsolódnak az iskolások táncába a szülőkkel	óvó nénik választása	De:Bekapcsolódnak a szőlő szemezésbe, pogácsát sütnek, népzénére egyszerű lépésekkel táncolnak Du, : Pogácsát , mustot kóstolnak bekapcsolódnak az iskolások táncába a szülőkkel	óvó nénik választása, egyszerűbb énekes játék	De:Szőlőt szemeznek, pogácsát sütnek, mustot préselnek. népzénére önállóan táncolnak Du: : Pogácsát , mustot kóstolnak, bekapcsolódnak az iskolások táncába a szülőkkel	óvó nénik választása, népdalok
Advent	november 30. utáni vasárnaptól a negyedik vasárnapig	Megismerkednek advent jelképeivel: koszorú, naptár Borbála ágat hajtattak, várják a mikulást, Luca napján segítséggel búzát ültetnek Mézes kalácsot sütnek Egyszerű ajándékot készítenek Megfigyelik a nagyobbak díszítését az udvari fenyőfára	óvó nénik választása mikulásra, karácsonyra	Segítenek az adventi naptár készítésében Borbála ágat hajtattak, várják a mikulást, Luca napján búzát ültetnek Mézes kalácsot sütnek Fenyő díszeket, ajándékot készítenek Díszeket készítenek az udvari fenyőfára	óvó nénik választása mikulásra, karácsonyra	Segítenek az adventi naptár készítésében Borbála ágat hajtattak, várják a mikulást, rajzol készítenek ajándékba, Luca napján búzát ültetnek Tököt sütnek, diót törnek Mézes kalácsot sütnek, díszítenek Fenyő díszeket, ajándékot készítenek Felteszik az általuk készített díszeket az udvari fenyőfára	óvó nénik választása
Farsang	Vízkeresztől hamvazó szerdáig (01. 06.-02.28)	<u>1. nap:</u> Komatálzás (farsangi fánkot készítenek óvó néivel, komacsoporttal komáznak) <u>2. nap:</u> Medvetáncoltatás (kedvük szerint vesznek részt az alakoskodó népi játékban) <u>3. nap</u> Jelmezes multság (jelmezbe öltöznek, utánózzák a felnőttek táncos mozdulatait)	<u>Dal:</u> Komatálát hoztam.. <u>Vers:</u> Koma, koma, komálunk.. A medvetáncoltatás koreográfiája a mellékletben található	<u>1. nap:</u> Komatálzás (farsangi fánkot készítenek óvó néivel, komacsoporttal komáznak) Farsangi álarcot díszítenek <u>2. nap:</u> Medvetáncoltatás (részt vesznek az alakoskodó népi játékban, várakozási időben népi játékot játszanak) <u>3. nap</u> Jelmezes multság (jelmezbe öltöznek, részt vesznek a farsangi játékokban, táncolnak)	<u>Dal:</u> Komatálát hoztam.. <u>Vers:</u> Koma, koma, komálunk.. A medvetáncoltatás koreográfiája a mellékletben található	<u>1. nap:</u> Komatálzás (farsangi fánkot dagasztanak óvó néivel, komacsoporttal komáznak) Farsangi álarcot készítenek <u>2. nap:</u> Medvetáncoltatás (részt vesznek az alakoskodó népi játékban, várakozási időben népi játékot játszanak) <u>3.nap</u> Jelmezes multság (jelmezbe öltöznek, részt vesznek a farsangi játékokban, hívogatják társaikat a multságba)	<u>Dal:</u> Komatálát hoztam.. <u>Vers:</u> Koma, koma, komálunk.. A medvetáncoltatás koreográfiája a mellékletben található
Március 15.	Attól függően, mikorra esik a napja	Lovagoltatókat hőcögtetőket, lovas játékot játszanak óvó néivel, zászlót festenek	óvó nénik választása	Csákót hajtának, zászlót festenek, katonásat játszanak, képeket nézegetnek, ellátogatnak a	óvó nénik választása	Indulóra menetelnek, csákót, kardot készítenek, katonásat játszanak,	óvó nénik választása

				Damjanich szoborhoz		ellátogatnak a Damjanich szoborhoz	
Húsvét	A naptári napot megelőző héten	Megfigyelik a Kiszé báb égetés folyamatát, tél „temetésben” részt vesznek Óvó néni segítségével tojást festenek, locsoló verset tanulnak	<i>Dal: (kedvük szerint éneklik)</i> Haj ki kizse, haj.. <i>Vers:</i> Ég a kizse.. Tavaszt köszöntő dalok	Megfigyelik a Kiszé báb égetés folyamatát, tél „temetésben” részt vesznek zajt keltő eszközökkel Tojást festenek, locsoló verset tanulnak	<i>Dal:</i> Haj ki kizse, haj.. <i>Vers:</i> Ég a kizse.. Jer, jer, kikelet.. Tavaszt köszöntő dalok	Megfigyelik a Kiszé báb égetés folyamatát, tél „temetésben” részt vesznek az általuk készített zajt keltő eszközökkel Tojást díszítenek különböző technikával, locsoló verset tanulnak	<i>Dal:</i> Haj ki kizse, haj.. <i>Vers:</i> Ég a kizse.. Jer, jer, kekelet.. Tavaszt köszöntő dalok
Május fa állítás	A naptári napon, vagy azt megelőzően	Óvó néni segítségével felhelyezik a papírszalagot a fára	Tavaszt köszöntő dalok	Óvó néni segítségével felhelyezik a papírszalagot a fára	Tavaszt köszöntő dalok	Óvó néni segítségével ,vagy önállóan felhelyezik a papírszalagot a fára	Tavaszt köszöntő dalok
Pünkösöd	Húsvét utáni 50. napon	Du: A várakozási időben népi játékot játszanak a szülőknek Az udvaron biztatják a versenyzőket, kedvük szerint vesznek részt a versenyben	A pünkösöd játék koreográfiája a mellékletben található	Du: A várakozási időben népi játékot játszanak a szülőknek Az udvaron részt vesznek a seprű lovaglásban, biztatják a versenyzőket	A pünkösöd játék koreográfiája a mellékletben található	Du: A várakozási időben népi játékot játszanak a szülőknek Az udvaron részt vesznek a seprű lovaglásban, biztatják a versenyzőket	A pünkösöd játék koreográfiája a mellékletben található

9.3. Tagintézményünk saját hagyományai

Kézműves játszóház

Évszakonként játszóházat szervezünk, ahol hagyományos és új technikákkal ismerkedhetnek meg a gyermekek és a szülők.

Eszterlánc napok

Három napon keresztül szervezünk programokat:

- nyílt napok
- Ovi kukucska
- szülői fórum
- játszóház
- hangverseny

Föld napja

Szülőkkel, gyerekekkel megtisztítjuk az óvoda udvarát, fát ültetünk, virágosítunk.

Anyák napja

Verssel, dallal, ajándékkal, a nagyobbak süteménnyel készülnek. Az ünneplés tartalmát az anyával való együttjátszás, meghitt együttlét jelenti.

Ovi-gála

A nevelési év lezárásaként a művelődési házban műsort szervezünk, melyben minden csoport igényes műsorral szerepel.

Gyermeknap

A szülőkkel együtt szervezünk egy emlékezetes napot népi játékokkal.

Iskolába menő gyermekek búcsúztatója.

Műsorral kedveskedünk a szülőknek, vendégeknek. Megvendégléssel zárjuk a napot.

Erdei óvodai programok

Élményszerző sétákat szervezünk a Tiszaligeti tóhoz, Zagyva folyóhoz, Tisza partra, Tiszavirág hídhöz.

Az 1. és a 2. számú melléklet tartalmazza a Farsang és a Pünkösdi ünnepkörhöz tartozó program tartalmi elemeit.

10. Együttműködési rendszerünk

10.1. Család- óvoda

Alapelveink

Óvodai nevelésünk a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve, esetenként hátránycsökkentő szerepet betöltve valósul meg. Fontosnak tartjuk az óvodai évek alatt a partneri kapcsolat kiépítését, tervezését, működtetését, ellenőrzését, értékelését.

Törekszünk a szülők minél több helyzetben való megismerésére.

Célunk:

Nyitott, őszinte partneri kapcsolat kialakítása.

Feladataink:

- A családok igényeinek, az óvoda iránti elvárásainak megismerése.
- Feltárjuk a szülők véleményét, elégedettségét, és az eredményt beépítjük az eredményesség érdekében az óvodai folyamatokba.
- A kapcsolattartás formáinak kialakítása.
- A különböző intézmények igényeinek megismerése.
- A szülők érzékenyítésére szervezett fórumon megismert módszerek, eljárások beépítése az óvoda-család kapcsolatrendszerének továbbfejlesztéséhez.

Óvodai munkánkat a családokkal együttműködve, nyílt, őszinte kapcsolatban szeretnénk végezni. Arra törekszünk, hogy a szülők meglegedésére a családdal együtt, azt kiegészítve óvjuk, védjük, gondozzuk, neveljük, szocializáljuk, fejlesszük a gyerekeket.

Az együttműködés alapvető feltételei:

- Kölcsönös bizalom és nyílt, őszinte együttműködés.
- A szülő érezze, hogy számítanak a véleményére, tiszteletben tartják nevelési elveit.
- Az óvónő emberi magatartásában, szakmai felkészültségében egyaránt példa legyen.

Együttműködési formáinak:

- Napi kapcsolattartás
- Családlátogatások
- Szülői értekezletek
- Fogadóórák – évente két alkalommal, illetve szükség szerint
- Szülői fórumok – témái a szülők igénye szerint
- Óvodai ünnepségek
- Közös rendezvények – játszóház, hangversenyek.

10.2. Iskola- óvoda

Alapelveink

Óvodásaink beiskolázása egyéni fejlettségük, iskolai alkalmasságuk, készségük szerint történik, az egyéni sajátosságok figyelembe vételével.

Kiemelt szerepet kap az átmenet újraértelmezése. Minden olyan együttműködési formát támogatunk, amely segíti óvodásaink érzelmi ráhangolódását az intézményváltásra.

Folyamatos, rendszeres, hagyományteremtő és megtartó kapcsolat kialakítására törekszünk.

Célunk: Az óvoda-iskola átmenet újra értelmezése, tartalmainak olyan kidolgozása, amely megkönnyíti óvodásaink intézményváltását.

Feladataink:

- A kapcsolattartás formáinak kialakítása.
- Hatékony kommunikációra törekvés a megfelelő információ áramlás érdekében.
- Óvodásaink segítése az iskolai környezet elfogadása, az abba való beilleszkedés érdekében.

Az együttműködés alapvető feltételei:

- Egymás munkamódszereinek megismerése.
- Kölcsönös érdeklődés egymás pedagógiai programja iránt.
- A kapcsolattartás lehetőségeinek kihasználása.

Az együttműködés formái:

- Egymás szakmai napjain való részvétel.
- Hagyományos ünnepeink közös megünneplése.
- Iskolalátogatás az óvodásokkal.
- Tanítók látogatása az óvodában.
- Közös kiállítások, koncertek szervezése.

10.3. Bölcsőde- óvoda

Célunk: A bölcsődés gyermekek óvodába lépésének segítése.

Feladataink:

- Olyan kapcsolódási pontok biztosítása, amelyben a közös tevékenység örömteli bölcsődés és óvodás számára egyaránt.
- Lehetőséget teremtünk, hogy kapcsolatunk által a bölcsődés gyermekek szülei megismerhessék óvodánkat.

Az együttműködés alapvető feltételei:

- Hatékony kommunikáció a két intézmény között.
- Nyitott, őszinte vélemény egymás munkájának segítése érdekében.

Az együttműködés formái:

- Közös ünnepek szervezése. (Bábjáték az óvónők előadásában)
- Szülői értekezletek, előadások, szakmai fórumok.
- Játszó délelőttök az óvodában.
- Óvodába lépéskor a gondozó nénik fogadják a volt bölcsődés gyermekeket.
- Az óvodások visszalátogatnak szeretett bölcsődéjükbe.

10.4. Könyvtár- óvoda**Célunk:**

Az óvodás gyermekek anyanyelv, a kultúra, a könyvek által közvetített ismeretek megszerzése iránti vágy felkeltése.

Feladatunk:

- Kapcsolattartási formák megtervezése, megvalósítása.

Az együttműködés feltételei:

- Kölcsönös, hatékony kommunikáció.

- Lehetőségek kihasználása.
- Tájékozódás, információszerzés.

Az együttműködés formái:

- Könyvek kölcsönzése.
- A könyvtár által szervezett foglalkozásokon való részvétel.
- Mese-délutánok szervezése a könyvtárban.

10.5. Munkácsy úti Tagintézmény – Eszterlánc Tagintézmény

Célunk: Szakmai értékazonosságok megkeresése

Feladataink:

- Lehetőséget teremtünk a szakmai párbeszéd kialakulására.

Az együttműködés alapvető feltételei:

- Hatékony kommunikáció a két intézmény között.
- Nyitott, őszinte vélemény egymás munkájának segítése érdekében.

Az együttműködés formái:

- Konzultációk aktuális és kiemelt szakmai feladatokban
- A városrészt érintő feladatokban való bekapcsolódás.
- Mozgásos családi sportnap közös szervezése minden nevelési év májusában

11. Felhasznált irodalom

- A környezetismeret és a szabadidő kapcsolata az óvodákban.
Szolnok, SZMPI, 1989.

- Óvodai nevelés – kompetenciaterület
Elméleti alapvetések (2007.)
- Fejlesztő pedagógia. Ember és természet.
Bp. Pedagógiai szakfolyóirat. Mentor-Szamator Kft., 1996.
- Fejlesztő pedagógiai. Művészetek. Pedagógiai szakfolyóirat.
Bp. Mentor-Szamator Kft., 1997 (2-3.)
- Forrai Katalin: Ének az óvodában.
Bp. Editio Musica, 1974.
- Kovács György – Bakos Éva: Játék az óvodában.
Debrecen. Szerzői kiadás, 1995.
- Murayné Szy Éva: Játékos beszédnevelés.
Múzsák Közművelődési Kiadó.
- Óvoda az ezred fordulón.
Bp. Művelődési és Köznevelési Minisztérium. 1998.
- Zilahi József: Mese – vers az óvodában
Eötvös József könyvkiadó 1998.
- Porkolábné Balogh Katalin   Kudarc nélkül az óvodában
Alex Fypo 1993
- Lázár Katalin: Gyertek, gyertek játszani I., Bp., Eötvös József Könyvkiadó, 2002.
258.p.
- Lázár Katalin: Népi játékok, Bp., Planétás Kiadó, 2005. 234.p.
- Szeri József: Fajátékok
- Rappai Zsuzsa: Kis Természetbúvár: Játékok fűből, fából, virágból, Állatfigurák,
vonat, csúzlí, pörgettyű és zenélő fa, minifalu...a természet anyagaiból, Passage
Kiadó, 1997.
- Didier Schmitt: Kis Természetbúvár: Erdők, mezők játéka, Bábu, bizsuk,
játékszerek készítése a természet anyagaiból. Szabadtéri játékok., Passage Kiadó,
2000.
- Dr. Tótszöllősné Varga Tünde: Mozgásfejlesztés az óvodában

12.Mellékletek

12.1. 1. számú melléklet

Medvevadás

Ének: „Kör, kör, ki játszik, csak egy medve hiányzik” (2-3-szor)

Bekopog a medvetáncoltató:

„Jó napot kívánok! Megengedik-e, hogy bemutassam a medvémet?

Csoport válaszol: *„ No lássuk, mit tud a medve”*

A medve brummog, nem akar engedelmeskedni.

Gyerekek:

„Dirmeg, dörög a medve,

Mert nincs neki jó kedve.

Szegény medvét megfogták,

Táncolni tanították.

De szomorú a tánca,

Zireg-,zörög a lánca.”

A gyerekek elkezdik énekelni a Brumm, brumm Brúnó című dalt. (utolsó előtti versszakot a medve énekli)

Utána a „Mackó, mackó ugorjál.. című dalt éneklük egyre gyorsabban, melyre”megvadul” a medve, és a gyerekeket csiklandozza, utána kiszalad.

Medvetáncoltató:

„Ne haragudjanak, hogy szegény Jankó megvadult. Szegénynek orvosság , és ennivaló kellene.”

A gyerekektől gyümölcsöt kap.

Utána népi játékokat játszunk.

12.2. 2. számú melléklet

Pünkösödölés

Szereplők

- pünkösdi királyné (fehér ruha, és fátyol)
- négy nyoszolyólány (fehér blúz, pöttyös szoknya)
- kettő óvó néni, akik kísérik a pünkösdi királynét

Csoport

A szereplők elindulnak a csoportokba az „Elhozta az Isten ..” kezdetű dallal.

Megkérdezik a csoporttól:

„Szabad-e pünkösödölni? (igen)

„Megmutassuk-e a pünkösdi királynét? (igen)

A pünkösdi királyné énekel:

„ Nem anyától lettem,

Rózsafán termettem,

Sej, piros pünkösdi napján

hajnalban születtem ”

Az óvó néni játszani hívják a gyerekeket az „A pünkösdi rózsák” című dalra.

Amikor 3-4-szer eljátszották, a pünkösdi királyné mondja:

„Ilyen bő természetek legyen,

És nagyra nőjjen a búzátok”

Közben pünkösdi rózsaszirmot szór a földre.

A csoport óvó nénije megköszöni a pünkösödölést, és egy pünkösdi rózsát ad át az egyik nyoszolyólánynak. (minden csoportban kapnak egyet)

Énekelve kivonulnak az udvarra.

Udvar

Nyolc nagycsoportos fiú fűzfa kaput tart, mely alatt átvonulnak énekelve a gyerekek, szülők, utoljára a királylány, és a nyoszolyólányok.

A fiúk seprűlovaglással döntik el, ki lesz a pünkösdi király.

A győztes, és a királylány gyerekek előtt végig vonul közösen énekelve a „Mi van ma, mi van ma” kezdetű dalt.

A pünkösdi vásárban kettő tallért kapnak a gyerekek, mellyel az óvó nénik által készített tárgyaktól választhatnak. A király, királylány, nyoszolyólányok ingyen vásárolhatnak.

12.3. 3. számú melléklet

Kiscsoport (2,5 -4 évesek)

- Két kicsi bocs meg a róka
- A kóró és a kismadár
- A kiscipó
- A répa
- A három pillangó
- Vlagyimir Szutyjev: Vidám mesék
- Bartos Erika: Bogyó és Babóca

Anna, Peti és Gergő

Középsőcsoport (4-5 évesek)

- A három kismalac
- A kiskakas gyémánt félkrajcárja
- Kacor király
- A farkas és a 7 kecskegida
- A kiscigány
- A mezei nyúl és a sündisznó
- Az aranyszörű bárány (A szomorú királykisasszony)

Nagycsoport (5-6 évesek)

- A róka meg a daru vendégsége
- A csillagszemű juhász

- A só
- A három kívánság
- Rémusz bácsi meséi
- Magyar népmesék

Negyedik éves nagycsoport (6-7 évesek)

- Szóló szőlő, mosolygó alma, csengő barack
- A szegény csizmadia és a szél király
- Világszép nádszál kisasszony
- Mátyás király meséi

12.4. 4. számú melléklet

Kiscsoport

Terménybáb

A terménybábokhoz lehet felhasználni zöldségeket, gyümölcsöket és magvakat, lehet belőle különböző állatokat formázni.

Rongybaba

A játék bemutatása: A rongybaba fejének összevarrjuk a rongyot, kifordítjuk és kitömjük ronggyal. Ugyanígy készítünk neki törzset, két kart és két lábat: a törzs nagyobb, a karok és a lábak hosszúkás formájúak. Egyszerűbb változatát kötözéssel is elkészíthetjük. Varrhatunk neki szemet, orrot, száját is, és ruhákat, amikbe öltöztethetjük. Úgy bánunk vele, mint édesanya a kisgyermekkel: etetjük, ringatjuk, mesélünk, dalolunk neki.

Természetes gyöngyök

Gyűjthetünk különböző anyagokat: fadarabokat, szalmát, száraz gyümölcsöket, magvakat. Ezeket felfűzve szép ékszereket készíthetünk.

Karvaly

Ehhez tollakra és gesztenyékre lesz szükségünk. Kés hegyével vágunk három mélyedést a vadgesztenye világos részén. A lyukakba tollakat helyezünk úgy, hogy a hátulsó részük essen kívülre. Dobjuk fel a levegőbe; keringő, forgó mozdulatokkal száll majd a földre.

Kötéltáncos

Felnőtt segítségére mindenképp szükség van ehhez a játékhoz. Gyűjtsünk három súlyra és méretre nagyjából egyforma gesztenyét. Egy darabka dróttal szúrjuk át az egyik gesztenyét, a két oldalán található drótszakaszt formázzuk ívesre és mindkét végére rögzítsünk egy-egy gesztenyét. Hegyezzük ki egy ágacska végét és a középső gesztenye aljába szúrjuk. Állítsuk egy kis farönkre a gesztenyébe szúrt ágacska, ha jól kiegyensúlyozott, a kötéltáncos magától megáll.

Középsőcsoport

Dióleső

A csőbe dobott diót a másik végén le kell csapni a gumikalapáccsal a kijelölt területen vagy a cső kimenő végéhez helyezett deszka darabon. Amit sikerült lecsapnod, a tiéd lehet!

Reflexek fejlesztéséhez, összpontosítás gyakorlásához is hasznos! Nagyon jó móka ősszel.

Csuhébaba

Az érett kukoricacsövet körülvevő leveleket csuhénak hívjuk. Sokféle babát kialakíthatunk belőle fantáziánk szerint. Ha meghagyjuk a kukoricacsövet, az lesz a baba teste, a levelek egy része a baba ruhája, más részéből alakíthatjuk a haját. Ha a csőről letépjük, úgy mondjuk:

fosztjuk a leveleket, ezekből is készülhet baba sokféle módon. A levelek hosszirányban jól hasadnak, így nyerünk vékonyabb szálakat, melyekkel kötözünk. Készítéséhez mindenféle méretű csuhét felhasználhatunk. A szárhoz kapcsolódó keményebb részt ollóval vágjuk le, majd a csuhét egy pillanatra mártsuk vízbe, így nem fog törni. Először néhány levélből hajtogassunk kis „párnácskát”. Lehetőleg egyenletesen, mert ez a fej „bélése” lesz. A kész párnácskát egy nagyobb csuhé közepébe tesszük, majd, mint a szaloncukrot, betekerjük és alul-fölül egy-egy hasítékkal jól megkötjük. A hasíték fél cm széles csuhé, amit először körömmel behasítunk, majd letépünk. A fejét a nyaknál körberakjuk mindenféle méretű csuhéval, majd egy szélesebb hasítékkal jó erősen megkötjük. Ennek a kötésnek a két vége adja a kezeket. Ezután felöltöztetjük a babát. A fejére kendőt köthetünk, vagy homlokba húzott kalapot adhatunk rá. De be is fonhatjuk a baba haját úgy, hogy a fejtetőnél álló csuhét három vagy hat részre hasítjuk, s ezt befonjuk.

Agyagkígyó

A gyermekek többsége a gömbölyítést tanulja meg először az agyaggal való munkálkodás során. Kisebb golyócskákat készítenek. Egy felnőtt segítségével kilyukasztathatják és agyagkígyót készíthetnek belőle.

Petyegtető (pengettyű)

A pengetős hangszereket úgy utánozhatjuk, hogy gyufásdoboz belső darabjára cérnát (régebben lószórt, most esetleg vékony gumiszálakat vagy befőttes gumit) tekerünk. Olyan lesz, mint a hangszerek húrjai. A hátoldalon gyufaszálat dugunk alá, hogy jobban megfeszüljön, akkor jobban lehet pengetni.

Úszó madár

Egy szál gyékényből úszó kacsamadarat készítünk. A gyékény keményebbik felénél kezdjük. Rámérünk kétujjnyit: ez lesz a feje, még kétujjnyit: ez a nyaka, háromujjnyit: ez lesz a teste hossza, amely köré tekerjük a maradék gyékényszálat. Kezünk ügyébe készített gyékény selymével körbetekerjük, majd megkötjük. A fejét ugyanezzel az anyaggal nyolcas alakba befonjuk. Különböző méretű madaraktól egész kacsacsaládot készíthetünk. Gyönyörűen úsznak a vízben. Mivel könnyűek, a legkisebb szél is gyorsan messze repíti őket. Ha ezt nem akarjuk, cérnaszálat köthetünk rá, melynél fogva vissza tudjuk húzni.

Ugró béka vagy tücsök

Dióhéjból készül. A közepén átkötött madzagkötésbe fapálcikát dugunk és megcsavarjuk. Ha megpecegtetjük a fapálcika végét, rugalmasan löki fel, ugráltatja a békát.

Nagycsoport

Drúgattyú vagy zúgattyú

Egy hengeres fadarabnak a közepére fúrnak két lyukat, ebbe spárgát, illetve erősebb madzagot fűznek, a végét összekötik. Ekkor megfogják a két szélén, és addig pörgetik, míg a madzag be

nem csavarodik. Mikor széthúzzák, a fadarab elkezd pörögni: amíg kifelé pörög, húzzák a madzagot, amikor a lendület túlviszi, s ismét betekeredik, akkor pedig engedik.

Minél ügyesebb, aki játszik vele, annál hosszabb ideig tudja járatni, s eközben, mint a neve is mutatja, zúgó hangot ad. Gombbal és cérnával is lehet csinálni, manapság általában azzal játsszák.

Karikázás

A hula-hopp karikát (vagy kiszuperált hordó-, esetleg bicikli abroncsot) a bot segítségével kell elgurítani az adott potig, ahol az ügyesebbek megpróbálhatnak megfordulni is és visszahajtani a kiindulási ponthoz. Bármilyen technikát alkalmazhatsz, de a karikához csak a bottal lehet hozzáérni hajtás közben. Versenyeket is rendezhetünk belőle: gyorsaság, akadály kikerülése, váltóversenyek stb.

Rongylabda, szőrlabda

A rongylabda vászonból készül. Szabni kell két kör alakot, egymásra helyezni, a szélükön egymáshoz varrni, egy kis lyukat hagyva. A lyukon át jól meg kell tömni vászondarabokkal, és a lyukat bevarrni. A rongylabda alkalmas a különféle labdajátékokra, de nem pattan vissza a földről.

A szőrlabda készítéséhez a lovak kefézése során a kefében maradó lószőrt használhatjuk fel. Jól össze kell gyúrni, néhány másodpercre forró vízbe mártani, és az előbbihez hasonlóan megvarrott, gyolcsból készült labdaalakba tömködni, és jó erősen összevarrni a rést. Mikor ez megszikkad, öklömnyi labdácska lesz belőle, ami már visszapattant a földről vagy a falról.

Gúzs, karikakapó

Szép hosszú, egyenes, hibátlan vesszőt válasszunk. Térdünkön húzzuk meg. Vigyázzunk, hogy meg ne „gyökkenjen”, azaz törjön. A vastagabb végét tartjuk kezünkben, kis kört alakítunk. Ahol összetalálkozik, bal kezünkkel tartjuk. Jobb kézzel a vékony véget, mindig alulról belefűzzük a karikába. Hagyjuk, hogy megmutassa a helyét, ne erőltessük. Addig haladunk így körbe, amíg a vesszőszál tart. Akkor szép a gúzs, ha legalább háromszor haladt körben a szál. A vékony véget két szál közé dugjuk, a vastagot metszőollóval laposan elvágjuk. Lehet belőle gyűrű, karperec, nyaklánc, csörgő. Madzaggal kétágú bothoz köthetjük, és karikakapó botot készíthetünk.

Karikás játék

Az előző játék több személyes változata. A leírt módon gúzst készítünk. Fölállunk egymás mellé sorba, velünk szemben egy játészó. Nála vannak a karikák, nálunk pedig a pálcák. A szemben álló dobja a karikákat, mi pedig igyekszünk a pálcákkal minél többet elkapni. Az a győztes, akinek a végén a legtöbb karika van a pálcáján. Ő lesz a következő karikaadogató.

12.5. 5. számú melléklet:

Erdei óvodai programunk

Helyszínek	Megvalósítás időpontja	Felelős	Résztevők
Tiszaleteti-tó környéke, élővilága	Ősz	Óvodapedagógus	4-5 évesek
Holt- Tisza-part	Ősz	Óvodapedagógus	4-5 évesek
Tiszaleteti-tó környéke, élővilága	Ősz	Óvodapedagógus	5-6 évesek
Holt- Tisza-part	Ősz	Óvodapedagógus	5-6 évesek
Zagyvart	Ősz	Óvodapedagógus	5-6 évesek
Tiszaleteti-tó környéke, élővilága	Tél	Óvodapedagógus	5-6 évesek
Holt- Tisza-part	Tél	Óvodapedagógus	5-6 évesek
Tiszaleteti-tó környéke, élővilága	Tavaszi	Óvodapedagógus	3-4 évesek
Tiszaleteti-tó környéke, élővilága	Tavaszi	Óvodapedagógus	4-5 évesek
Holt- Tisza-part	Tavaszi	Óvodapedagógus	4-5 évesek
Zagyvart	Tavaszi	Óvodapedagógus	4-5 évesek
Tiszaleteti-tó környéke, élővilága	Tavaszi	Óvodapedagógus	5-6 évesek
Holt- Tisza-part	Tavaszi	Óvodapedagógus	5-6 évesek
Zagyvart	Tavaszi	Óvodapedagógus	5-6 évesek
Tisza- Zagyva torkolat	Tavaszi	Óvodapedagógus	5-6 évesek
Tisza-part, sétahajó	Tavaszi	Óvodapedagógus	5-6 évesek